

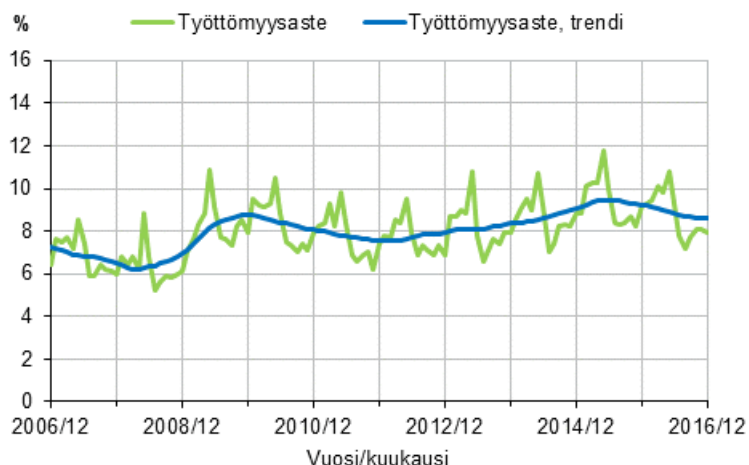
Työvoimatutkimus

2016, joulukuu, 4. neljännes ja vuosi

Joulukuun työttömyysaste 7,9 prosenttia

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli vuoden 2016 joulukuussa 207 000, mikä oli 34 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömyysaste oli 7,9 prosenttia, kun se edellisvuoden joulukuussa oli 9,2 prosenttia. Työllisiä oli 34 000 enemmän kuin edellisvuoden joulukuussa. Neljännellä vuosineljänneksellä (loka-joulukuussa) työttömyysaste oli 8,0 prosenttia, mikä oli 0,7 prosenttiyksikköä alempi kuin vuoden 2015 vastaavalla ajanjaksolla. Vuonna 2016 työttömyysaste oli keskimäärin 8,8 prosenttia, kun se vuonna 2015 oli 9,4 prosenttia.

Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi 2006/12–2016/12, 15–74-vuotiaat

Työllisiä oli vuoden 2016 joulukuussa 2 421 000 (virhemarginaali ± 33 000), mikä oli 34 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisiä miehiä oli 31 000 ja naisia 3 000 enemmän kuin vuoden 2015 joulukuussa.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli joulukuussa 68,3 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 66,9 prosenttia. Miesten työllisyysaste nousi edellisen vuoden joulukuusta 2,0 prosenttiyksikköä 69,7 prosenttiin ja naisten työllisyysaste 0,6 prosenttiyksikköä 66,8 prosenttiin. Työllisyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettu trendi oli 69,0 prosenttia.

Työttömiä oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 2016 joulukuussa 207 000 (virhemarginaali ±18 000), mikä oli 34 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä miehiä oli 113 000 ja naisia 94 000 henkeä.

Työttömyysaste oli joulukuussa 7,9 prosenttia eli 1,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Miesten työttömyysaste oli 8,2 ja naisten 7,5 prosenttia. Työttömyysasteen trendi oli 8,6 prosenttia.

15–24-vuotiaita nuoria oli joulukuussa yhteensä 634 000. Heistä työllisiä oli 248 000 ja työttömiä 43 000. Työvoimaan, eli työllisiin ja työttömiin, kuuluvien nuorten määrä oli näin ollen 291 000. Nuorten 15–24-vuotiaiden työttömyysaste, eli työttömien osuus työvoimasta, oli joulukuussa 14,7 prosenttia, mikä oli 4,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömyysasteen trendi oli 19,2 prosenttia. 15–24-vuotiaiden nuorten työttömien osuus samanikäisestä väestöstä oli 6,7 prosenttia.

Työvoiman ulkopuolella olevia oli vuoden 2016 joulukuussa 1 481 000 henkeä eli saman verran kuin vuotta aiemmin. Työvoiman ulkopuolella olevista oli [piilotyöttömiä](#) 166 000, mikä oli 12 000 enemmän vuoden 2015 joulukuuhun verrattuna.

Työllisyyden muutokset 2015/12 – 2016/12 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan, 15–74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä		Prosenttia, %
Väestö yhteensä	4 109	4 109	0,0
Työvoima yhteensä	2 628	2 628	0,0
Työlliset	2 387	2 421	1,4
– palkansaajat	2 045	2 095	2,4
– yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	342	326	–4,8
Työttömät	241	207	–14,0
Työvoiman ulkopuolella olevat	1 481	1 481	0,0
– piilotyöttömät	154	166	7,8
	Prosenttia, %		Prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15–64–vuotiaat	66,9	68,3	1,3
Työttömyysaste	9,2	7,9	–1,3
Työvoimaosuus	64,0	64,0	0,0

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.
Tiedot ovat ILO/EU -määritelmän mukaisia.

Työvoimatutkimuksen vuoden 2016 neljännen vuosineljänneksen tiedot

Vuoden 2016 neljännellä neljänneksellä **työllisiä** oli keskimäärin 2 427 000 henkeä, mikä oli 14 000 enemmän kuin vuoden 2015 vastaavana aikana. Työllisten määrä lisääntyi eniten rakentamisen (F) toimialalla.

Työllisten tekemien työtuntien määrä vuoden 2016 neljännellä neljänneksellä oli sama kuin vuotta aiemmin.

Työttömiä oli vuoden 2016 neljännellä neljänneksellä keskimäärin 212 000 henkeä, mikä oli 18 000 henkeä vähemmän kuin vuoden 2015 loka-joulukuussa. Vuoden 2016 neljännen neljänneksen **työttömyysaste** oli 8,0 prosenttia, mikä oli 0,7 prosenttiyksikköä pienempi vuoden 2015 vastaavaan aikaan verrattuna.

Työvoiman ulkopuolella oli vuoden 2016 neljännellä neljänneksellä 1 470 000 henkeä, mikä oli 5 000 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Työvoiman ulkopuolella olevista oli [piilotyöttömiä](#) 167 000, mikä oli 10 000 enemmän kuin vuoden 2015 vastaavana aikana.

Työllisyyden muutokset 2015/IV – 2016/IV Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan, 15–74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä		Prosenttia (%)
Työvoima yhteensä	2 643	2 639	-0,1
Työlliset yhteensä	2 412	2 427	0,6
Työttömät yhteensä	230	212	-7,8
– miehet	126	115	-8,9
– naiset	104	98	-6,3
Työvoiman ulkopuolella olevat	1 465	1 470	0,3
– piilotyöttömät	157	167	6,4

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.
Tiedot ovat ILO/EU -määritelmän mukaisia.

Työvoimatutkimuksen vuoden 2016 vuosikeskiarvot

Työllisiä oli vuonna 2016 keskimäärin 2 448 000, mikä oli 11 000 enemmän kuin vuonna 2015. Vuoden 2016 **työllisyysaste** oli 68,7 prosenttia, kun se vuonna 2015 oli 68,1 prosenttia.

Työttömyysaste oli vuonna 2016 keskimäärin 8,8 prosenttia, kun se vuonna 2015 oli 9,4 prosenttia.

Työttömiä oli vuonna 2016 keskimäärin 237 000 henkeä, mikä oli 15 000 vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Työllisten tekemien työtuntien määrä vuonna 2016 oli 1,6 prosenttia suurempi kuin vuonna 2015. Myös työpanoksen määrä työllistä kohti nousi hiukan.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen vuotta 2016 koskevia vuosikeskiarvoja julkaistaan tämän julkaisun liitetaulukoissa sekä [työvoimatutkimuksen tietokantataulukoissa](#). Yleiskatsaus vuoden 2016 vuositiedoista sekä aikasarjatiedoista vuosilta 2007–2016 julkaistaan 12.4.2017.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun 2016 lopussa kaikkiaan 358 000 työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 20 000 pienempi kuin edellisen vuoden joulukuussa.

Työttömyys laski joulukuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla; eniten Kainuussa (-16 %), Etelä-Savossa (-9 %), Etelä-Pohjanmaalla (-9 %), Pohjois-Savossa (-9 %) ja Lapissa (-8 %). Joulukuun lopussa työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoittautuneita kokoaikaisesti lomautettuja oli 28 000, mikä oli 7 000 vähemmän kuin vuosi sitten.

Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa oli joulukuun lopussa yhteensä 114 000 henkilöä, mikä oli 6 000 enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Palveluiden piirissä oli 4,3 prosenttia työvoimasta.

Työttöminä työnhakijoina työ- ja elinkeinotoimistoissa oli 48 000 alle 25-vuotiasta työtöntä. Heidän määränsä oli 4 000 pienempi kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoitettiin joulukuussa 37 000 uutta avointa työpaikkaa eli 2 000 enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

Muutokset 2015/12–2016/12 työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä		Prosenttia, %
Työttömät työnhakijat	378	358	-5,3
– yli vuoden työttömänä olleet	118	122	3,2
Palveluissa yhteensä	108	114	6,0
– työllistetyt	19	22	15,6
– työvoimakoulutuksessa, valmennuksessa	21	21	1,2
– työ- ja koulutuskokeilussa	11	10	-10,2
– vuorotteluvapaasijaisena, kuntouttavassa työtoiminnassa, omaehtoisessa opiskelussa työttömyysetuudella	57	61	7,7
Uudet avoimet työpaikat työ- ja elinkeinotoimistoissa	35	37	4,7

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteystiedot:

Petri Syvänen puh. 029 504 8050, <http://www.temtyollisyyskatsaus.fi>

Linkit

[Työvoimatutkimuksen tietokantataulukot](#)

[Kausitasoitetusta trendistä](#)

Lukujen tarkkuudesta ja virhemarginaaleista kerrotaan työvoimatutkimuksen [laatuselosteessa](#)

[Tilastokeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastojen vertailu](#)

[Tuoreimmat EU:n julkaisemat kausitasoitettut työttömyysluvut](#) (englanniksi) löytyvät Eurostatin kotisivulta <http://ec.europa.eu/eurostat>

[Avoimet työpaikat](#)

[Tuoreimmat EU:n julkaisemat tiedot avoimista työpaikoista](#) (englanniksi) löytyvät Eurostatin kotisivulta <http://ec.europa.eu/eurostat>

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot 2016, joulukuu

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12	7
Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	7
Liitetaulukko 3. Väestö sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	8
Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	9
Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	10
Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	11
Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	12
Liitetaulukko 8. Työlliset ammattiaseman mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	12
Liitetaulukko 9. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	13
Liitetaulukko 10. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	13
Liitetaulukko 11. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	13
Liitetaulukko 12. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat, %.....	13
Liitetaulukko 13. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	14
Liitetaulukko 14. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat, %.....	14
Liitetaulukko 15. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	15
Liitetaulukko 16. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12.....	16
Liitetaulukko 17. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat.....	16
Liitetaulukko 18. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetut sarjat 2016/12.....	17

Liitetaulukot 2016, 4. neljännes

Liitetaulukko 19. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	18
Liitetaulukko 20. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	18
Liitetaulukko 21. Väestö sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	19
Liitetaulukko 22. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	20
Liitetaulukko 23. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	21
Liitetaulukko 24. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	22
Liitetaulukko 25. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	23
Liitetaulukko 26. Työlliset ammattiaseman mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	23
Liitetaulukko 27. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	24
Liitetaulukko 28. Työlliset toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	25
Liitetaulukko 29. Työllisten tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	26
Liitetaulukko 30. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	27
Liitetaulukko 31. Työlliset maakunnan (2011) mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	28
Liitetaulukko 32. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	28
Liitetaulukko 33. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat, %.....	28
Liitetaulukko 34. Palkansaajat toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	29
Liitetaulukko 35. Palkansaajien tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	30

Liitetaulukko 36. Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	31
Liitetaulukko 37. Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat, %.....	31
Liitetaulukko 38. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyyppin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat.....	32
Liitetaulukko 39. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyyppin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat, %.....	32
Liitetaulukko 40. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	33
Liitetaulukko 41. Työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	34
Liitetaulukko 42. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	34
Liitetaulukko 43. Työttömyysasteet maakunnan (2011) mukaan 2015/IV - 2016/IV.....	35

Liitetaulukot 2016, vuosi

Liitetaulukko 44. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016.....	36
Liitetaulukko 45. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	36
Liitetaulukko 46. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2014 - 2016.....	37
Liitetaulukko 47. Työlliset koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2013 - 2015, 15-74-vuotiaat.....	38
Liitetaulukko 48. Työlliset toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	39
Liitetaulukko 49. Työllisten tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	41
Liitetaulukko 50. Työlliset työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	42
Liitetaulukko 51. Työlliset maakunnan (2011) mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	43
Liitetaulukko 52. Palkansaajat työsuhteen tyyppin ja sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	44
Liitetaulukko 53. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2014 - 2016.....	45
Liitetaulukko 54. Työttömyysasteet maakunnan (2011) mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat.....	46
Liitetaulukko 55. Työttömyysasteet koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2013 - 2015, 15-74-vuotiaat.....	47

Kuviot

Liitekuviot 2016, joulukuu

Liitekuvio 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2006/12–2016/12, 15–64-vuotiaat.....	48
Liitekuvio 2. Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi 2006/12–2016/12, 15–74-vuotiaat.....	48
Liitekuvio 3. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 1989/01–2016/12, 15–64-vuotiaat.....	49
Liitekuvio 4. Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi 1989/01–2016/12, 15–74-vuotiaat.....	49

Laatuseloste: Työvoimatutkimus.....	50

Liitetaulukot 2016, joulukuu

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12

Tunnusluku		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
	Sukupuoli			
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	66,9	68,3	1,3
	Miehet	67,7	69,7	2,0
	Naiset	66,2	66,8	0,6
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	9,2	7,9	-1,3
	Miehet	9,5	8,2	-1,2
	Naiset	8,8	7,5	-1,3
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	64,0	64,0	0,0
	Miehet	65,9	66,6	0,7
	Naiset	62,0	61,3	-0,7

Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

Sukupuoli		Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
	Työmarkkina-asema				
Sukupuolet yhteensä	Väestö yhteensä	4 109	4 109	0	0,0
	Työvoima yhteensä	2 628	2 628	0	0,0
	- työlliset	2 387	2 421	34	1,4
	- työttömät	241	207	-34	-14,0
	Työvoiman ulkopuolella olevat	1 481	1 481	0	0,0
Miehet	Väestö yhteensä	2 061	2 063	2	0,1
	Työvoima yhteensä	1 359	1 374	15	1,1
	- työlliset	1 230	1 261	31	2,5
	- työttömät	129	113	-15	-12,0
	Työvoiman ulkopuolella olevat	702	689	-13	-1,9
Naiset	Väestö yhteensä	2 049	2 046	-3	-0,1
	Työvoima yhteensä	1 270	1 254	-16	-1,2
	- työlliset	1 158	1 160	3	0,2
	- työttömät	112	94	-18	-16,3
	Työvoiman ulkopuolella olevat	779	792	13	1,7

Liitetaulukko 3. Väestö sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	4 109	4 109	0	0,0
	15-64	3 470	3 459	-10	-0,3
	15-24	641	634	-7	-1,0
	25-34	699	703	4	0,6
	35-44	663	671	7	1,1
	45-54	726	714	-12	-1,6
	55-64	740	737	-3	-0,4
	65-74	640	650	10	1,5
Miehet	15-74	2 061	2 063	2	0,1
	15-64	1 757	1 755	-3	-0,2
	15-24	328	327	0	-0,2
	25-34	359	362	3	0,9
	35-44	340	345	5	1,6
	45-54	366	359	-7	-2,0
	55-64	365	362	-3	-0,9
	65-74	303	308	5	1,7
Naiset	15-74	2 049	2 046	-3	-0,1
	15-64	1 712	1 705	-7	-0,4
	15-24	313	307	-6	-2,0
	25-34	340	341	1	0,4
	35-44	324	326	2	0,6
	45-54	360	355	-5	-1,3
	55-64	375	376	0	0,1
	65-74	337	341	5	1,4

Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 628	2 628	0	0,0
	15-64	2 563	2 566	3	0,1
	15-24	276	291	15	5,4
	25-34	569	571	1	0,3
	35-44	578	578	0	0,0
	45-54	650	636	-14	-2,1
	55-64	490	491	1	0,2
	65-74	66	62	-4	-5,4
Miehet	15-74	1 359	1 374	15	1,1
	15-64	1 317	1 334	17	1,3
	15-24	133	149	16	12,1
	25-34	315	313	-2	-0,5
	35-44	307	306	0	-0,2
	45-54	326	329	3	0,9
	55-64	237	236	0	-0,2
	65-74	41	40	-1	-2,9
Naiset	15-74	1 270	1 254	-16	-1,2
	15-64	1 245	1 232	-13	-1,1
	15-24	143	142	-1	-0,8
	25-34	254	257	3	1,2
	35-44	271	272	0	0,2
	45-54	324	307	-17	-5,1
	55-64	253	254	1	0,5
	65-74	25	22	-2	-9,7

Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	64,0	64,0	0,0
	15-64	73,9	74,2	0,3
	15-24	43,0	45,8	2,8
	25-34	81,4	81,1	-0,3
	35-44	87,1	86,1	-0,9
	45-54	89,5	89,1	-0,4
	55-64	66,2	66,5	0,4
	65-74	10,3	9,6	-0,7
Miehet	15-74	65,9	66,6	0,7
	15-64	75,0	76,0	1,1
	15-24	40,5	45,5	5,0
	25-34	87,7	86,5	-1,2
	35-44	90,3	88,7	-1,5
	45-54	89,2	91,9	2,7
	55-64	64,8	65,3	0,5
	65-74	13,6	13,0	-0,6
Naiset	15-74	62,0	61,3	-0,7
	15-64	72,7	72,3	-0,5
	15-24	45,6	46,2	0,5
	25-34	74,8	75,4	0,6
	35-44	83,8	83,4	-0,4
	45-54	89,9	86,4	-3,5
	55-64	67,4	67,7	0,3
	65-74	7,3	6,5	-0,8

Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 387	2 421	34	1,4
	15-64	2 322	2 361	39	1,7
	15-24	223	248	25	11,3
	25-34	516	530	14	2,7
	35-44	531	542	11	2,1
	45-54	598	589	-9	-1,5
	55-64	455	453	-2	-0,3
	65-74	65	60	-5	-8,4
Miehet	15-74	1 230	1 261	31	2,5
	15-64	1 189	1 223	34	2,9
	15-24	106	125	19	17,9
	25-34	288	288	0	0,1
	35-44	281	284	3	1,2
	45-54	299	305	6	2,1
	55-64	215	221	5	2,5
	65-74	41	38	-3	-7,5
Naiset	15-74	1 158	1 160	3	0,2
	15-64	1 133	1 138	5	0,5
	15-24	117	123	6	5,5
	25-34	228	242	13	5,9
	35-44	250	258	8	3,0
	45-54	299	283	-15	-5,2
	55-64	239	232	-7	-2,9
	65-74	25	22	-2	-9,7

Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	58,1	58,9	0,8
	15-64	66,9	68,3	1,3
	15-24	34,8	39,1	4,3
	25-34	73,8	75,3	1,5
	35-44	80,0	80,8	0,8
	45-54	82,4	82,4	0,1
	55-64	61,4	61,4	0,0
	65-74	10,2	9,2	-1,0
Miehet	15-74	59,7	61,1	1,4
	15-64	67,7	69,7	2,0
	15-24	32,2	38,0	5,8
	25-34	80,3	79,6	-0,6
	35-44	82,6	82,3	-0,3
	45-54	81,7	85,2	3,4
	55-64	59,0	61,0	2,0
	65-74	13,4	12,2	-1,2
Naiset	15-74	56,5	56,7	0,2
	15-64	66,2	66,8	0,6
	15-24	37,4	40,2	2,8
	25-34	67,1	70,8	3,7
	35-44	77,2	79,1	1,9
	45-54	83,0	79,7	-3,3
	55-64	63,7	61,8	-1,9
	65-74	7,3	6,5	-0,8

Liitetaulukko 8. Työlliset ammattiaseman mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Ammattiasema				
Työlliset yhteensä	2 387	2 421	34	1,4
Palkansaajat yhteensä	2 045	2 095	50	2,4
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	342	326	-17	-4,8

Liitetaulukko 9. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työnantajasektori				
Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	2 387	2 421	34	1,4
Yksityinen sektori	1 714	1 772	58	3,4
Julkinen sektori	665	644	-21	-3,1
- valtio	132	123	-9	-6,8
- kunta	533	522	-12	-2,2

Liitetaulukko 10. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Aluehallintovirasto				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 387	2 421	34	1,4
Etelä-Suomen AVI	1 077	1 089	12	1,1
Lounais-Suomen AVI	294	298	3	1,1
Itä-Suomen AVI	230	217	-14	-6,0
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	506	527	21	4,1
Pohjois-Suomen AVI	193	204	10	5,4
Lapin AVI	70	72	1	2,0

Liitetaulukko 11. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	385	419	34	8,8
Miehet	151	157	6	4,1
Naiset	234	262	28	11,8

Liitetaulukko 12. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli			
Sukupuolet yhteensä	16,1	17,3	1,2
Miehet	12,3	12,5	0,2
Naiset	20,2	22,6	2,3

Liitetaulukko 13. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työsuhde				
Palkansaajat yhteensä	2 045	2 095	50	2,4
- jatkuva kokoaikatyö	1 530	1 546	16	1,0
- jatkuva osa-aikatyö	227	236	9	3,9
- määräaikainen kokoaikatyö	211	209	-2	-1,0
- määräaikainen osa-aikatyö	77	105	27	35,4
Määräaikainen työ yhteensä	288	314	25	8,8
Osa-aikainen työ yhteensä	304	341	36	12,0

Liitetaulukko 14. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	0,0
- jatkuva kokoaikatyö	74,8	73,8	-1,0
- jatkuva osa-aikatyö	11,1	11,3	0,2
- määräaikainen kokoaikatyö	10,3	10,0	-0,3
- määräaikainen osa-aikatyö	3,8	5,0	1,2
Määräaikainen työ yhteensä	14,1	15,0	0,9
Osa-aikainen työ yhteensä	14,9	16,3	1,4

Liitetaulukko 15. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12	2015/12 - 2016/12
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	241	207	-34	-14,0
	15-64	240	205	-36	-14,8
	15-24	53	43	-10	-19,5
	25-34	53	41	-12	-23,1
	35-44	47	36	-11	-23,2
	45-54	52	48	-4	-8,6
	55-64	35	38	2	6,8
Miehet	15-74	129	113	-15	-12,0
	15-64	128	111	-17	-13,5
	15-24	27	24	-3	-10,4
	25-34	27	25	-2	-6,6
	35-44	26	22	-4	-14,7
	45-54	27	24	-3	-12,0
	55-64	21	16	-6	-26,8
Naiset	15-74	112	94	-18	-16,3
	15-64	112	94	-18	-16,3
	15-24	26	18	-8	-29,2
	25-34	26	16	-10	-39,9
	35-44	21	14	-7	-33,6
	45-54	25	24	-1	-4,9
	55-64	14	22	8	57,5

Liitetaulukko 16. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2015/12 - 2016/12

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	9,2	7,9	-1,3
	15-64	9,4	8,0	-1,4
	15-24	19,2	14,7	-4,6
	25-34	9,3	7,1	-2,2
	35-44	8,2	6,3	-1,9
	45-54	8,0	7,5	-0,5
	55-64	7,2	7,7	0,5
Miehet	15-74	9,5	8,2	-1,2
	15-64	9,7	8,3	-1,4
	15-24	20,5	16,4	-4,1
	25-34	8,5	7,9	-0,5
	35-44	8,5	7,2	-1,2
	45-54	8,4	7,3	-1,1
	55-64	9,0	6,6	-2,4
Naiset	15-74	8,8	7,5	-1,3
	15-64	9,0	7,6	-1,4
	15-24	18,0	12,9	-5,2
	25-34	10,3	6,1	-4,2
	35-44	7,8	5,2	-2,6
	45-54	7,7	7,7	0,0
	55-64	5,5	8,7	3,1

Liitetaulukko 17. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/12 - 2016/12, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2015/12	2016/12	2015/12 - 2016/12
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Aluehallintovirasto			
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	9,2	7,9	-1,3
Etelä-Suomen AVI	8,8	7,0	-1,8
Lounais-Suomen AVI	9,5	8,2	-1,3
Itä-Suomen AVI	6,8	11,0	4,3
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	9,6	7,7	-1,9
Pohjois-Suomen AVI	10,9	8,9	-2,0
Lapin AVI	.	.	.

Liitetaulukko 18. Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetut sarjat 2016/12

	Työlliset	Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Työttömät	Työttömät työnhakijat (TEM)	Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Työttömyysaste, 15-24-vuotiaat
	1000 henkeä	Prosenttia, %	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %	Prosenttia, %
2014/12	2 448	68,3	244	343	9,1	21,5
2015/01	2 447	68,2	245	345	9,2	21,7
2015/02	2 442	68,2	248	346	9,2	21,9
2015/03	2 437	68,1	250	348	9,3	22,2
2015/04	2 432	68,0	252	349	9,4	22,3
2015/05	2 429	67,9	253	350	9,4	22,4
2015/06	2 429	67,9	254	354	9,5	22,3
2015/07	2 432	68,0	255	355	9,4	22,1
2015/08	2 438	68,2	255	354	9,4	21,9
2015/09	2 443	68,3	254	354	9,4	21,6
2015/10	2 443	68,3	252	353	9,3	21,4
2015/11	2 439	68,3	251	355	9,3	21,3
2015/12	2 437	68,2	250	357	9,2	21,2
2016/01	2 438	68,3	247	355	9,2	21,0
2016/02	2 441	68,4	245	353	9,1	20,8
2016/03	2 444	68,5	243	352	9,0	20,6
2016/04	2 445	68,6	241	352	9,0	20,5
2016/05	2 445	68,6	238	352	8,9	20,3
2016/06	2 446	68,6	237	351	8,8	20,1
2016/07	2 448	68,7	235	351	8,8	20,0
2016/08	2 451	68,8	233	349	8,7	19,8
2016/09	2 453	68,9	233	346	8,7	19,7
2016/10	2 453	68,9	234	344	8,6	19,5
2016/11	2 453	69,0	234	342	8,6	19,3
2016/12	2 454	69,0	233	339	8,6	19,2

Liitetaulukot 2016, 4. neljännes

Liitetaulukko 19. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV

Tunnusluku		Vuosi/Neljännes		Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli				
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	67,4	68,1	0,7
	Miehet	67,8	69,3	1,5
	Naiset	67,0	66,9	-0,1
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	8,7	8,0	-0,7
	Miehet	9,3	8,4	-0,9
	Naiset	8,1	7,7	-0,4
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	64,3	64,2	-0,1
	Miehet	66,2	66,7	0,5
	Naiset	62,4	61,8	-0,7

Liitetaulukko 20. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

Sukupuoli		Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työmarkkina-asema					
Sukupuolet yhteensä	Väestö yhteensä	4 108	4 109	1	0,0
	Työvoima yhteensä	2 643	2 639	-3	-0,1
	- työlliset	2 412	2 427	14	0,6
	- työttömät	230	212	-18	-7,8
	Työvoiman ulkopuolella olevat	1 465	1 470	5	0,3
Miehet	Väestö yhteensä	2 060	2 063	3	0,1
	Työvoima yhteensä	1 364	1 375	11	0,8
	- työlliset	1 237	1 260	23	1,8
	- työttömät	126	115	-11	-8,9
	Työvoiman ulkopuolella olevat	696	688	-9	-1,2
Naiset	Väestö yhteensä	2 048	2 046	-2	-0,1
	Työvoima yhteensä	1 279	1 264	-15	-1,2
	- työlliset	1 175	1 166	-8	-0,7
	- työttömät	104	98	-7	-6,3
	Työvoiman ulkopuolella olevat	769	782	13	1,7

Liitetaulukko 21. Väestö sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljännes		Muutos	
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	4 108	4 109	1	0,0
	15-64	3 471	3 460	-11	-0,3
	15-24	641	634	-7	-1,1
	25-34	698	703	5	0,7
	35-44	663	670	7	1,0
	45-54	727	715	-12	-1,6
	55-64	741	737	-3	-0,5
	65-74	637	649	12	1,9
Miehet	15-74	2 060	2 063	3	0,1
	15-64	1 758	1 755	-3	-0,2
	15-24	328	326	-2	-0,5
	25-34	359	361	3	0,7
	35-44	339	344	5	1,4
	45-54	366	360	-6	-1,6
	55-64	366	363	-3	-0,8
	65-74	302	308	6	2,1
Naiset	15-74	2 048	2 046	-2	-0,1
	15-64	1 713	1 705	-8	-0,4
	15-24	313	308	-5	-1,7
	25-34	339	342	2	0,6
	35-44	324	326	2	0,6
	45-54	361	355	-6	-1,7
	55-64	375	375	-0	-0,1
	65-74	335	341	6	1,8

Liitetaulukko 22. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljännes		Muutos	
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 643	2 639	-3	-0,1
	15-64	2 569	2 568	-2	-0,1
	15-24	277	282	5	1,8
	25-34	571	567	-5	-0,8
	35-44	585	587	2	0,4
	45-54	648	639	-9	-1,4
	55-64	488	493	5	1,0
	65-74	73	72	-2	-2,6
Miehet	15-74	1 364	1 375	11	0,8
	15-64	1 318	1 331	13	1,0
	15-24	132	140	8	6,2
	25-34	313	313	1	0,2
	35-44	310	311	2	0,6
	45-54	328	328	1	0,2
	55-64	236	237	1	0,6
	65-74	46	44	-1	-3,0
Naiset	15-74	1 279	1 264	-15	-1,2
	15-64	1 251	1 237	-14	-1,1
	15-24	145	142	-3	-2,2
	25-34	259	254	-5	-2,0
	35-44	275	275	0	0,2
	45-54	321	311	-10	-3,0
	55-64	252	255	3	1,3
	65-74	28	27	-1	-2,0

Liitetaulukko 23. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljännes		Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	64,3	64,2	-0,1
	15-64	74,0	74,2	0,2
	15-24	43,2	44,5	1,3
	25-34	81,8	80,6	-1,2
	35-44	88,1	87,6	-0,6
	45-54	89,2	89,4	0,2
	55-64	65,9	66,8	1,0
	65-74	11,5	11,0	-0,5
Miehet	15-74	66,2	66,7	0,5
	15-64	75,0	75,8	0,9
	15-24	40,2	42,9	2,7
	25-34	87,1	86,6	-0,4
	35-44	91,2	90,5	-0,8
	45-54	89,5	91,2	1,7
	55-64	64,6	65,5	0,9
	65-74	15,2	14,5	-0,7
Naiset	15-74	62,4	61,8	-0,7
	15-64	73,1	72,5	-0,5
	15-24	46,4	46,1	-0,2
	25-34	76,2	74,2	-2,0
	35-44	84,9	84,5	-0,4
	45-54	88,8	87,6	-1,3
	55-64	67,1	68,1	1,0
	65-74	8,2	7,9	-0,3

Liitetaulukko 24. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljännes		Muutos	
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 412	2 427	14	0,6
	15-64	2 339	2 357	17	0,7
	15-24	227	237	10	4,6
	25-34	523	524	1	0,2
	35-44	544	547	3	0,6
	45-54	599	595	-4	-0,6
	55-64	447	454	7	1,5
	65-74	73	70	-3	-4,1
Miehet	15-74	1 237	1 260	23	1,8
	15-64	1 192	1 217	25	2,1
	15-24	106	115	10	9,1
	25-34	286	289	3	0,9
	35-44	288	289	2	0,6
	45-54	300	305	6	1,9
	55-64	213	218	5	2,4
	65-74	45	43	-2	-4,7
Naiset	15-74	1 175	1 166	-8	-0,7
	15-64	1 147	1 140	-7	-0,6
	15-24	121	122	1	0,7
	25-34	237	235	-2	-0,8
	35-44	256	257	1	0,6
	45-54	299	290	-9	-3,1
	55-64	234	236	1	0,6
	65-74	27	27	-1	-3,3

Liitetaulukko 25. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljännes		Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	58,7	59,1	0,3
	15-64	67,4	68,1	0,7
	15-24	35,4	37,4	2,0
	25-34	74,8	74,5	-0,4
	35-44	82,0	81,6	-0,4
	45-54	82,4	83,3	0,9
	55-64	60,4	61,5	1,2
	65-74	11,4	10,8	-0,7
Miehet	15-74	60,1	61,1	1,0
	15-64	67,8	69,3	1,5
	15-24	32,2	35,3	3,1
	25-34	79,7	79,9	0,2
	35-44	84,7	84,0	-0,7
	45-54	81,9	84,8	2,9
	55-64	58,3	60,2	1,9
	65-74	15,0	14,0	-1,0
Naiset	15-74	57,4	57,0	-0,4
	15-64	67,0	66,9	-0,1
	15-24	38,6	39,6	1,0
	25-34	69,7	68,7	-1,0
	35-44	79,1	79,0	-0,1
	45-54	83,0	81,8	-1,2
	55-64	62,4	62,8	0,4
	65-74	8,2	7,8	-0,4

Liitetaulukko 26. Työlliset ammattiaseman mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Ammattiasema				
Työlliset yhteensä	2 412	2 427	14	0,6
Palkansaajat yhteensä	2 071	2 094	23	1,1
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	341	333	-8	-2,4

Liitetaulukko 27. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työnantajasektori				
Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	2 412	2 427	14	0,6
Yksityinen sektori	1 749	1 771	22	1,2
Julkinen sektori	654	650	-4	-0,6
- valtio	128	130	3	2,0
- kunta	526	519	-7	-1,3

Liitetaulukko 28. Työlliset toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

		Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008				
Toimialat yhteensä	00-99	2 412	2 427	14	0,6
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	103	91	-13	-12,3
Maatalous	01	70	65	-5	-7,4
C Teollisuus	10-33	323	331	8	2,3
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	43	45	2	5,1
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	48	45	-3	-5,8
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	47	47	0	0,5
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	56	57	0	0,6
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	99	108	9	9,4
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	31	29	-2	-5,6
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	25	31	6	25,0
F Rakentaminen	41-43	172	182	11	6,2
Talonrakentaminen	41	65	69	4	6,3
Erikoistunut rakennustoiminta	43	92	97	6	6,3
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	281	286	5	1,7
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	43	40	-3	-6,5
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	77	87	9	11,9
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	161	159	-2	-1,1
H Kuljetus ja varastointi	49-53	141	137	-4	-2,9
Maa-, vesi- ja ilmaliikenne	49-51	94	93	-1	-1,4
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	47	44	-3	-5,9
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	80	77	-3	-3,5
J Informaatio ja viestintä	58-63	100	102	1	1,0
K, L Rahoitus- ja vakuutus toiminta; kiinteistöala	64-68	71	72	1	2,0
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	170	167	-3	-1,7
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	63	63	0	0,0
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	106	105	-2	-1,5
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	65	62	-3	-4,5
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	108	111	3	2,8
P Koulutus	85	178	180	1	0,7
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	405	401	-4	-1,0
Terveyspalvelut	86	187	181	-6	-3,2
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	92	90	-2	-2,1
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	125	129	4	3,1
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	60	60	0	0,1
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	79	88	8	10,5
X Toimiala tuntematon	00	9	7	.	.

Liitetaulukko 29. Työllisten tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

		Vuosi/Neljäsnes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008				
Toimialat yhteensä	00-99	1020,2	1020,0	-0,2	0,0
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	50,0	42,4	-7,5	-15,0
Maatalous	01	35,9	31,9	-4,0	-11,2
C Teollisuus	10-33	145,6	149,0	3,4	2,3
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	18,0	20,1	2,1	11,7
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	20,9	19,8	-1,1	-5,3
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	21,2	21,0	-0,2	-0,9
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	25,8	25,6	-0,2	-0,7
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	45,4	48,3	3,0	6,5
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	14,3	14,1	-0,2	-1,4
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	11,2	14,8	3,6	32,1
F Rakentaminen	41-43	80,4	85,2	4,8	6,0
Talonrakentaminen	41	29,3	31,2	1,9	6,6
Erikoistunut rakennustoiminta	43	43,9	46,7	2,8	6,4
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	118,2	120,4	2,2	1,9
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	19,1	18,6	-0,4	-2,3
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	36,7	39,7	3,0	8,1
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	62,4	62,0	-0,3	-0,5
H Kuljetus ja varastointi	49-53	61,6	63,9	2,3	3,8
Maa-, vesi- ja ilmaliikenne	49-51	43,0	45,3	2,3	5,4
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	18,6	18,6	0,0	-0,1
I Majointus- ja ravitsemistoiminta	55-56	30,3	28,9	-1,4	-4,7
J Informaatio ja viestintä	58-63	45,2	44,2	-1,0	-2,2
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	30,2	30,8	0,7	2,2
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	71,7	70,4	-1,3	-1,8
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	26,9	26,4	-0,4	-1,6
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	43,4	41,9	-1,5	-3,5
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	26,3	24,1	-2,2	-8,3
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	45,4	47,9	2,5	5,5
P Koulutus	85	66,4	66,9	0,5	0,8

		Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	163,8	157,0	-6,8	-4,1
Terveyspalvelut	86	76,6	70,9	-5,8	-7,5
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	39,0	36,7	-2,2	-5,7
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	48,2	49,4	1,2	2,5
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	23,5	21,4	-2,1	-8,9
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	30,4	32,4	2,0	6,6
X Toimiala tuntematon	00	3,2	2,5	.	.

Liitetaulukko 30. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Aluehallintovirasto				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 412	2 427	14	0,6
Etelä-Suomen AVI	1 082	1 087	5	0,5
Lounais-Suomen AVI	296	302	6	1,9
Itä-Suomen AVI	232	220	-12	-5,2
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	517	529	12	2,2
Pohjois-Suomen AVI	195	199	4	1,9
Lapin AVI	75	75	1	0,8

Liitetaulukko 31. Työlliset maakunnan (2011) mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos	
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Maakunta				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 412	2 427	14	0,6
Uusimaa	800	806	6	0,7
Varsinais-Suomi	201	209	8	3,9
Satakunta	95	93	-2	-2,2
Kanta-Häme	74	71	-3	-3,8
Pirkanmaa	212	217	5	2,2
Päijät-Häme	86	88	2	2,5
Kymenlaakso	70	67	-3	-4,0
Etelä-Karjala	53	55	2	4,7
Etelä-Savo	58	55	-3	-4,8
Pohjois-Savo	106	104	-2	-1,7
Pohjois-Karjala	68	60	-8	-11,2
Keski-Suomi	110	112	3	2,7
Etelä-Pohjanmaa	83	83	1	1,1
Pohjanmaa	83	86	2	2,7
Keski-Pohjanmaa	29	30	1	2,7
Pohjois-Pohjanmaa	166	171	5	3,1
Kainuu	29	28	-2	-5,2
Lappi	75	75	1	0,8

Liitetaulukko 32. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos	
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	392	409	17	4,3
Miehet	152	151	-1	-0,6
Naiset	240	258	18	7,4

Liitetaulukko 33. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Neljännes		Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli			
Sukupuolet yhteensä	16,3	16,9	0,6
Miehet	12,3	12,0	-0,3
Naiset	20,4	22,1	1,7

Liitetaulukko 34. Palkansaajat toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	TOL 2008	Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008				
Toimialat yhteensä	00-99	2 071	2 094	23	1,1
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	36	31	-5	-15,3
Maatalous	01	14	15	1	9,5
C Teollisuus	10-33	299	307	8	2,7
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	37	39	2	4,5
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	46	44	-2	-3,9
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	45	45	-0	-0,9
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	50	52	3	5,4
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	96	105	9	9,3
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	26	23	-3	-11,4
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	24	31	7	28,1
F Rakentaminen	41-43	130	138	8	6,1
Talonrakentaminen	41	48	50	2	3,4
Erikoistunut rakennustoiminta	43	68	73	6	8,6
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	244	249	5	2,1
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	35	33	-2	-6,6
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	68	77	8	11,9
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	140	139	-1	-0,5
H Kuljetus ja varastointi	49-53	120	118	-2	-1,9
Maa-, vesi- ja ilmaliikenne	49-51	74	75	1	1,0
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	45	43	-3	-6,5
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	68	67	-1	-1,4
J Informaatio ja viestintä	58-63	90	92	2	2,4
K, L Rahoitus- ja vakuutus toiminta; kiinteistöala	64-68	65	66	2	2,7
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	126	125	-1	-1,1
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	54	55	1	1,1
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	93	90	-3	-3,5
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	57	53	-4	-6,5
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	108	111	3	2,8
P Koulutus	85	174	175	1	0,8
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	381	378	-3	-0,8
Terveyspalvelut	86	169	164	-5	-3,1
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	90	88	-2	-2,3
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	121	125	4	3,5
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	45	46	0	0,8
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	61	64	3	4,9
X Toimiala tuntematon	00	7	7	.	.

Liitetaulukko 35. Palkansaajien tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

		Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008				
Toimialat yhteensä	00-99	860,0	869,8	9,8	1,1
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	17,5	14,7	-2,8	-16,1
Maatalous	01	7,9	7,5	-0,4	-4,9
C Teollisuus	10-33	133,4	137,6	4,2	3,1
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	15,5	17,1	1,6	10,2
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	19,8	19,3	-0,6	-2,8
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	20,3	20,2	-0,1	-0,6
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	22,2	23,3	1,2	5,3
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	44,0	46,9	2,9	6,6
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	11,7	10,9	-0,8	-6,6
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	10,6	14,4	3,8	35,8
F Rakentaminen	41-43	59,7	63,4	3,7	6,2
Talonrakentaminen	41	21,0	22,7	1,7	8,3
Erikoistunut rakennustoiminta	43	32,2	34,1	1,9	5,9
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	99,5	102,0	2,6	2,6
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	15,6	14,9	-0,7	-4,4
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	32,1	35,0	2,9	9,0
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	51,8	52,2	0,4	0,8
H Kuljetus ja varastointi	49-53	50,1	53,1	3,0	6,0
Maa-, vesi- ja ilmailu- ja liikenne	49-51	32,3	35,6	3,2	10,0
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	17,8	17,5	-0,2	-1,3
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	24,6	23,3	-1,3	-5,1
J Informaatio ja viestintä	58-63	41,1	40,5	-0,6	-1,5
K, L Rahoitus- ja vakuutus- ja kiinteistöala	64-68	27,5	28,3	0,9	3,1
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	53,7	53,9	0,2	0,3
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	23,0	23,3	0,4	1,5
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	36,8	35,7	-1,1	-3,0
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	22,3	20,2	-2,1	-9,6
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	45,4	47,9	2,5	5,5
P Koulutus	85	64,4	64,8	0,5	0,7

		Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	153,5	148,1	-5,4	-3,5
Terveyspalvelut	86	69,9	64,8	-5,0	-7,2
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	37,6	35,5	-2,1	-5,5
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	46,1	47,8	1,7	3,7
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	16,6	16,6	0,0	-0,3
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	22,8	23,0	0,2	0,7
X Toimiala tuntematon	00	2,8	2,4	.	.

Liitetaulukko 36. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljännes		Muutos	Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työsuhte				
Palkansaajat yhteensä	2 071	2 094	23	1,1
- jatkuva kokoaikatyö	1 553	1 557	4	0,3
- jatkuva osa-aikatyö	231	230	-0	-0,1
- määräaikainen kokoaikatyö	202	208	6	2,9
- määräaikainen osa-aikatyö	85	99	13	15,4
Määräaikainen työ yhteensä	287	306	19	6,6
Osa-aikainen työ yhteensä	316	329	13	4,1

Liitetaulukko 37. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Neljännes		Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Työsuhte			
Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	0,0
- jatkuva kokoaikatyö	75,0	74,4	-0,6
- jatkuva osa-aikatyö	11,1	11,0	-0,1
- määräaikainen kokoaikatyö	9,7	9,9	0,2
- määräaikainen osa-aikatyö	4,1	4,7	0,6
Määräaikainen työ yhteensä	13,9	14,6	0,8
Osa-aikainen työ yhteensä	15,3	15,7	0,4

Liitetaulukko 38. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyypin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Neljäsnes		Muutos	
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työsuhde				
Palkansaajat yhteensä	376	415	40	10,6
- jatkuva kokoaikatyö	128	151	22	17,4
- jatkuva osa-aikatyö	57	55	-1	-2,6
- määräaikainen kokoaikatyö	131	138	7	5,4
- määräaikainen osa-aikatyö	59	71	12	20,1
Määräaikainen työ yhteensä	190	209	19	10,0
Osa-aikainen työ yhteensä	116	127	10	9,0

Liitetaulukko 39. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyypin mukaan 2015/IV - 2016/IV, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Neljäsnes		Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Työsuhde			
Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	0,0
- jatkuva kokoaikatyö	34,2	36,3	2,1
- jatkuva osa-aikatyö	15,1	13,3	-1,8
- määräaikainen kokoaikatyö	34,9	33,2	-1,6
- määräaikainen osa-aikatyö	15,8	17,2	1,4
Määräaikainen työ yhteensä	50,7	50,4	-0,3
Osa-aikainen työ yhteensä	30,9	30,5	-0,4

Liitetaulukko 40. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljäsnes		Muutos	
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	230	212	-18	-7,8
	15-64	230	211	-19	-8,3
	15-24	50	45	-5	-10,8
	25-34	49	43	-5	-11,2
	35-44	41	40	-1	-2,3
	45-54	49	44	-5	-11,1
	55-64	41	39	-2	-4,2
Miehet	15-74	126	115	-11	-8,9
	15-64	126	114	-12	-9,6
	15-24	26	25	-1	-5,3
	25-34	27	24	-2	-7,8
	35-44	22	22	0	0,0
	45-54	28	23	-5	-17,5
	55-64	23	19	-4	-16,1
Naiset	15-74	104	98	-7	-6,3
	15-64	104	97	-7	-6,7
	15-24	24	20	-4	-16,7
	25-34	22	19	-3	-15,3
	35-44	19	18	-1	-4,9
	45-54	21	21	-1	-2,8
	55-64	18	20	2	11,3

Liitetaulukko 41. Työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2015/IV - 2016/IV

		Vuosi/Neljännes		Muutos
		2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	8,7	8,0	-0,7
	15-64	8,9	8,2	-0,7
	15-24	18,2	15,9	-2,2
	25-34	8,5	7,6	-0,9
	35-44	7,0	6,8	-0,2
	45-54	7,6	6,8	-0,7
	55-64	8,3	7,9	-0,4
Miehet	15-74	9,3	8,4	-0,9
	15-64	9,5	8,5	-1,0
	15-24	19,8	17,7	-2,1
	25-34	8,5	7,8	-0,7
	35-44	7,1	7,1	0,0
	45-54	8,5	7,0	-1,5
	55-64	9,7	8,1	-1,6
Naiset	15-74	8,1	7,7	-0,4
	15-64	8,3	7,8	-0,5
	15-24	16,7	14,2	-2,5
	25-34	8,5	7,4	-1,2
	35-44	6,9	6,5	-0,4
	45-54	6,6	6,6	0,0
	55-64	7,0	7,7	0,7

Liitetaulukko 42. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2015/IV - 2016/IV

	Vuosi/Neljännes		Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Aluehallintovirasto			
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	8,7	8,0	-0,7
Etelä-Suomen AVI	7,9	7,0	-0,9
Lounais-Suomen AVI	9,3	8,9	-0,3
Itä-Suomen AVI	8,6	10,9	2,4
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	9,4	8,0	-1,4
Pohjois-Suomen AVI	9,9	9,2	-0,7
Lapin AVI	11,1	8,4	-2,7

Liitetaulukko 43. Työttömyysasteet maakunnan (2011) mukaan 2015/IV - 2016/IV

	Vuosi/Neljäsnes		Muutos
	2015/IV	2016/IV	2015/IV - 2016/IV
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Maakunta			
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	8,7	8,0	-0,7
Uusimaa	7,2	6,8	-0,4
Varsinais-Suomi	10,3	9,5	-0,8
Satakunta	7,0	7,7	0,7
Kanta-Häme	6,9	8,1	1,2
Pirkanmaa	10,9	9,9	-0,9
Päijät-Häme	10,1	7,1	-3,0
Kymenlaakso	12,9	10,7	-2,2
Etelä-Karjala	9,9	5,1	-4,8
Etelä-Savo	10,4	10,7	0,3
Pohjois-Savo	7,0	8,5	1,5
Pohjois-Karjala	9,3	15,1	5,7
Keski-Suomi	10,6	10,0	-0,6
Etelä-Pohjanmaa	8,5	5,3	-3,2
Pohjanmaa	6,0	3,6	-2,4
Keski-Pohjanmaa	6,3	5,3	-1,0
Pohjois-Pohjanmaa	8,9	8,6	-0,4
Kainuu	15,0	12,7	-2,3
Lappi	11,1	8,4	-2,7

Liitetaulukot 2016, vuosi

Liitetaulukko 44. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016

Tunnusluku		Vuosi			Muutos
		2014	2015	2016	2015/2016
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli					
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	68,3	68,1	68,7	0,6
	Miehet	68,7	68,5	69,8	1,3
	Naiset	67,9	67,7	67,6	-0,1
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	8,7	9,4	8,8	-0,6
	Miehet	9,3	9,9	9,0	-0,8
	Naiset	8,0	8,8	8,6	-0,3
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	65,4	65,6	65,3	-0,2
	Miehet	67,4	67,4	67,5	0,2
	Naiset	63,4	63,7	63,1	-0,6

Liitetaulukko 45. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

Sukupuoli		Vuosi			Muutos	Muutos
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Työmarkkina-asema						
Sukupuolet yhteensä	Väestö yhteensä	4 095	4 102	4 109	7	0,2
	Työvoima yhteensä	2 679	2 689	2 685	-4	-0,2
	- työlliset	2 447	2 437	2 448	11	0,5
	- työttömät	232	252	237	-15	-6,1
	Työvoiman ulkopuolella olevat	1 416	1 413	1 424	11	0,8
Miehet	Väestö yhteensä	2 052	2 056	2 061	5	0,2
	Työvoima yhteensä	1 383	1 386	1 392	7	0,5
	- työlliset	1 254	1 249	1 267	18	1,4
	- työttömät	129	137	126	-11	-8,0
	Työvoiman ulkopuolella olevat	669	671	669	-2	-0,3
Naiset	Väestö yhteensä	2 043	2 046	2 047	2	0,1
	Työvoima yhteensä	1 296	1 303	1 293	-11	-0,8
	- työlliset	1 193	1 188	1 182	-7	-0,5
	- työttömät	103	115	111	-4	-3,8
	Työvoiman ulkopuolella olevat	747	742	755	13	1,7

Liitetaulukko 46. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2014 - 2016

		Vuosi			Muutos
		2014	2015	2016	2015/2016
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	59,8	59,4	59,6	0,2
	15-64	68,3	68,1	68,7	0,6
	15-24	40,2	39,2	40,5	1,3
	25-34	75,1	74,8	74,8	0,0
	35-44	82,8	82,1	82,2	0,1
	45-54	83,3	82,9	82,8	-0,1
	55-64	59,1	60,0	61,4	1,4
	65-74	10,2	11,0	10,6	-0,4
Miehet	15-74	61,1	60,7	61,4	0,7
	15-64	68,7	68,5	69,8	1,3
	15-24	37,6	35,8	37,9	2,1
	25-34	80,2	80,5	80,6	0,1
	35-44	85,6	84,9	85,3	0,4
	45-54	82,4	82,2	83,2	1,0
	55-64	56,8	57,4	59,8	2,4
	65-74	13,7	14,4	13,5	-0,8
Naiset	15-74	58,4	58,1	57,7	-0,4
	15-64	67,9	67,7	67,6	-0,1
	15-24	42,8	42,7	43,2	0,5
	25-34	69,7	68,7	68,6	-0,1
	35-44	79,9	79,3	78,9	-0,3
	45-54	84,3	83,6	82,4	-1,2
	55-64	61,4	62,5	63,0	0,5
	65-74	7,0	8,0	8,0	0,0

Liitetaulukko 47. Työlliset koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2013 - 2015, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2013	2014	2015	2014/2015	2014/2015
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Koulutusaste					
Sukupuolet yhteensä	Yhteensä	2 457	2 447	2 437	-10	-0,4
	Keskiasteen koulutus (3)	1 120	1 103	1 098	-5	-0,5
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	1 025	1 043	1 057	14	1,3
	- alin korkea-aste (5)	308	300	293	-6	-2,1
	- alempi korkeakouluaste (6)	355	366	382	16	4,3
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	362	377	382	4	1,2
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	312	302	282	-19	-6,4
Miehet	Yhteensä	1 261	1 254	1 249	-5	-0,4
	Keskiasteen koulutus (3)	623	608	607	-1	-0,1
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	449	457	461	5	1,0
	- alin korkea-aste (5)	116	116	112	-3	-2,9
	- alempi korkeakouluaste (6)	165	166	174	9	5,1
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	168	175	175	0	-0,3
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	189	190	180	-9	-4,8
Naiset	Yhteensä	1 195	1 193	1 188	-5	-0,4
	Keskiasteen koulutus (3)	497	495	491	-4	-0,8
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	575	586	595	9	1,6
	- alin korkea-aste (5)	192	184	181	-3	-1,7
	- alempi korkeakouluaste (6)	190	200	207	7	3,7
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	193	202	207	5	2,4
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	123	112	102	-10	-9,1

Liitetaulukko 48. Työlliset toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	2 447	2 437	2 448	11	0,5
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	109	109	101	-8	-7,6
Maatalous	01	76	75	71	-4	-5,2
C Teollisuus	10-33	331	328	327	-1	-0,3
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	47	47	45	-2	-4,5
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	49	50	50	0	1,0
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	45	45	47	2	3,4
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	54	55	54	-1	-1,3
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	105	100	101	1	1,3
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	31	32	30	-1	-4,6
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	28	24	29	5	19,1
F Rakentaminen	41-43	169	168	178	10	5,9
Talonrakentaminen	41	62	63	68	4	7,0
Erikoistunut rakennustoiminta	43	88	88	95	7	8,1
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	290	284	290	7	2,3
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	42	42	41	-1	-3,1
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	87	80	89	9	10,7
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	161	162	161	-1	-0,4
H Kuljetus ja varastointi	49-53	140	137	141	4	2,6
Maa-, vesi- ja ilmailu- ja liikenne	49-51	90	88	90	2	2,6
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	50	50	51	1	2,7
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	86	87	85	-2	-2,5
J Informaatio ja viestintä	58-63	100	106	101	-5	-4,4
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	74	73	75	2	2,4
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	169	171	163	-8	-4,7
Arkkitehti- ja insinööri- ja tekninen testaus ja analysointi	71	62	63	61	-2	-2,8
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	101	107	109	2	1,8
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	61	65	64	0	-0,6
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	106	106	111	5	4,3
P Koulutus	85	180	179	173	-6	-3,1
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	402	404	409	5	1,2

		Vuosi			Muutos	
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Terveyspalvelut	86	180	190	190	0	0,1
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	96	89	91	2	2,1
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	127	125	128	3	2,3
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	64	61	63	2	3,5
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	87	84	85	1	1,7
X Toimiala tuntematon	00	11	9	8	0	-4,6

Liitetaulukko 49. Työllisten tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

	TOL 2008	Vuosi			Muutos	Muutos
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	3956,3	3947,1	4011,6	64,5	1,6
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	219,7	222,1	199,4	-22,7	-10,2
Maatalous	01	162,6	166,1	149,5	-16,6	-10,0
C Teollisuus	10-33	565,2	560,5	565,1	4,6	0,8
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	77,5	77,0	75,8	-1,2	-1,6
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	83,0	83,9	85,7	1,8	2,1
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	76,2	78,2	80,4	2,2	2,8
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	94,9	95,5	95,3	-0,2	-0,2
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	179,9	169,8	174,6	4,8	2,8
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	53,7	56,0	53,4	-2,6	-4,7
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	45,9	42,3	49,0	6,7	15,8
F Rakentaminen	41-43	303,4	303,7	328,8	25,1	8,2
Talonrakentaminen	41	109,9	111,5	123,6	12,1	10,9
Erikoistunut rakennustoiminta	43	159,2	161,6	177,5	15,9	9,9
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	464,6	458,7	471,2	12,5	2,7
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	75,0	74,6	73,0	-1,6	-2,1
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	152,0	142,7	157,3	14,6	10,2
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	237,6	241,5	240,9	-0,5	-0,2
H Kuljetus ja varastointi	49-53	239,2	233,7	246,9	13,2	5,7
Maa-, vesi- ja ilmaliikenne	49-51	163,7	160,1	168,2	8,1	5,1
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	75,5	73,6	78,8	5,1	6,9
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	131,6	132,7	131,1	-1,6	-1,2
J Informaatio ja viestintä	58-63	170,2	178,6	172,0	-6,6	-3,7
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	119,3	120,4	125,6	5,2	4,3
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	272,4	276,0	270,8	-5,2	-1,9
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	101,0	104,3	102,1	-2,1	-2,1
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	157,5	167,7	172,3	4,6	2,7
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	94,9	100,3	99,8	-0,5	-0,5
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	165,1	167,2	184,4	17,2	10,3

		Vuosi			Muutos	
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
P Koulutus	85	253,8	243,0	242,5	-0,4	-0,2
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	612,7	614,3	624,1	9,8	1,6
Terveyspalvelut	86	270,0	289,4	289,3	-0,1	0,0
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	153,3	141,8	144,3	2,5	1,8
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	189,4	183,1	190,5	7,4	4,1
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	89,1	87,6	89,2	1,5	1,8
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	128,7	125,5	126,6	1,1	0,9
X Toimiala tuntematon	00	17,8	13,1	12,5	-0,5	-4,2

Liitetaulukko 50. Työlliset työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työnantajasektori					
Sukupuolet yhteensä	Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	2 447	2 437	2 448	11	0,5
	Yksityinen sektori	1 764	1 759	1 783	24	1,4
	Julkinen sektori	673	668	657	-11	-1,6
	- valtio	139	136	129	-7	-5,2
	- kunta	534	532	528	-4	-0,7
Miehet	Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	1 254	1 249	1 267	18	1,4
	Yksityinen sektori	1 058	1 062	1 080	18	1,7
	Julkinen sektori	192	183	183	0	0,2
	- valtio	69	68	65	-2	-3,5
	- kunta	123	115	118	3	2,4
Naiset	Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	1 193	1 188	1 182	-7	-0,5
	Yksityinen sektori	706	697	703	6	0,9
	Julkinen sektori	481	485	474	-11	-2,3
	- valtio	70	68	64	-5	-7,0
	- kunta	411	417	411	-6	-1,6

Liitetaulukko 51. Työlliset maakunnan (2011) mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

	Vuosi			Muutos	
	2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Maakunta					
Koko maa	2 447	2 437	2 448	11	0,5
Uusimaa	796	800	808	8	1,0
Varsinais-Suomi	207	205	209	4	1,7
Satakunta	96	95	93	-1	-1,6
Kanta-Häme	79	77	75	-2	-2,6
Pirkanmaa	222	220	219	-1	-0,7
Päijät-Häme	83	85	88	3	3,4
Kymenlaakso	71	71	69	-1	-2,1
Etelä-Karjala	55	53	53	0	0,8
Etelä-Savo	62	60	60	-1	-1,5
Pohjois-Savo	108	104	105	1	1,2
Pohjois-Karjala	68	67	64	-4	-5,2
Keski-Suomi	115	112	114	2	2,0
Etelä-Pohjanmaa	86	85	84	-1	-1,4
Pohjanmaa	83	84	85	1	1,6
Keski-Pohjanmaa	30	31	31	0	-0,7
Pohjois-Pohjanmaa	170	167	172	5	2,9
Kainuu	29	30	29	-1	-2,2
Lappi	74	76	76	-1	-0,8
Ahvenanmaa	16	16	16	0	0,9

Liitetaulukko 52. Palkansaajat työsuhteen tyyppin ja sukupuolen mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2014	2015	2016	2015/2016	2015/2016
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työsuhde					
Sukupuolet yhteensä	Palkansaajat yhteensä	2 105	2 090	2 105	14	0,7
	- jatkuva kokoaikatyö	1 558	1 549	1 545	-5	-0,3
	- jatkuva osa-aikatyö	218	219	227	8	3,8
	- määräaikainen kokoaikatyö	241	235	239	4	1,6
	- määräaikainen osa-aikatyö	88	87	94	7	8,4
	Määräaikainen työ yhteensä	329	322	333	11	3,4
	Osa-aikainen työ yhteensä	306	306	321	16	5,1
Miehet	Palkansaajat yhteensä	1 023	1 015	1 034	19	1,9
	- jatkuva kokoaikatyö	827	817	830	13	1,6
	- jatkuva osa-aikatyö	67	71	69	-2	-2,8
	- määräaikainen kokoaikatyö	101	97	101	4	4,4
	- määräaikainen osa-aikatyö	28	30	34	4	13,4
	Määräaikainen työ yhteensä	129	127	136	8	6,5
	Osa-aikainen työ yhteensä	95	101	103	2	2,0
Naiset	Palkansaajat yhteensä	1 082	1 076	1 071	-5	-0,5
	- jatkuva kokoaikatyö	730	733	715	-18	-2,4
	- jatkuva osa-aikatyö	151	149	159	10	6,9
	- määräaikainen kokoaikatyö	140	138	137	-1	-0,4
	- määräaikainen osa-aikatyö	60	56	60	3	5,7
	Määräaikainen työ yhteensä	200	194	197	3	1,4
	Osa-aikainen työ yhteensä	211	205	219	13	6,6

Liitetaulukko 53. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2014 - 2016

		Vuosi			Muutos
		2014	2015	2016	2015/2016
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	8,7	9,4	8,8	-0,6
	15-64	8,8	9,6	9,0	-0,6
	15-24	20,5	22,4	20,1	-2,3
	25-34	8,6	9,4	8,6	-0,7
	35-44	6,4	6,8	6,7	-0,1
	45-54	6,4	7,0	7,0	0,0
	55-64	7,3	8,0	7,5	-0,5
Miehet	15-74	9,3	9,9	9,0	-0,8
	15-64	9,6	10,2	9,3	-0,9
	15-24	22,8	25,4	21,8	-3,6
	25-34	8,9	9,2	8,4	-0,7
	35-44	6,9	6,9	6,5	-0,4
	45-54	7,1	7,5	7,5	-0,1
	55-64	8,3	9,2	8,2	-1,0
Naiset	15-74	8,0	8,8	8,6	-0,3
	15-64	8,1	9,0	8,7	-0,3
	15-24	18,4	19,7	18,6	-1,1
	25-34	8,4	9,6	8,9	-0,8
	35-44	5,9	6,7	7,0	0,2
	45-54	5,7	6,5	6,5	-0,1
	55-64	6,3	7,0	6,9	-0,1

Liitetaulukko 54. Työttömyysasteet maakunnan (2011) mukaan vuosina 2014 - 2016, 15-74-vuotiaat

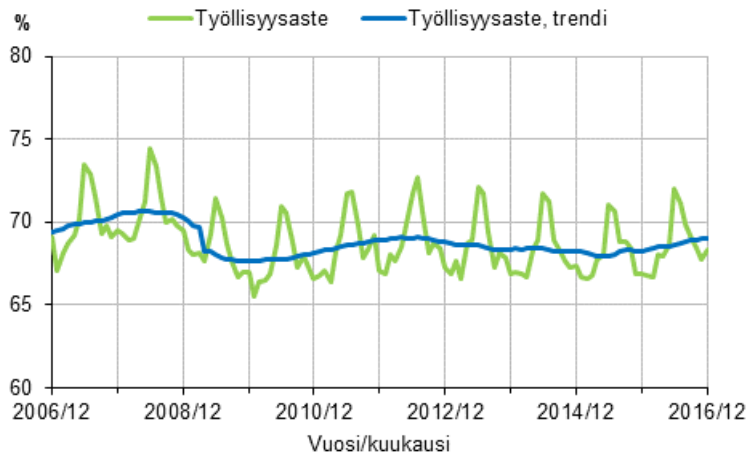
	Vuosi			Muutos
	2014	2015	2016	2015/2016
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Maakunta				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	8,7	9,4	8,8	-0,6
Uusimaa	7,3	8,0	7,4	-0,7
Varsinais-Suomi	9,6	10,2	9,6	-0,6
Satakunta	7,5	9,1	9,5	0,5
Kanta-Häme	6,6	8,2	6,6	-1,7
Pirkanmaa	9,5	10,7	10,8	0,1
Päijät-Häme	10,3	9,5	8,2	-1,3
Kymenlaakso	11,3	11,8	11,5	-0,3
Etelä-Karjala	8,8	10,2	8,7	-1,5
Etelä-Savo	9,7	9,6	10,1	0,5
Pohjois-Savo	8,6	9,7	9,3	-0,4
Pohjois-Karjala	10,4	10,7	14,4	3,7
Keski-Suomi	10,4	11,5	10,6	-0,9
Etelä-Pohjanmaa	7,9	8,9	7,8	-1,1
Pohjanmaa	6,1	6,9	5,2	-1,7
Keski-Pohjanmaa	7,6	5,7	5,1	-0,6
Pohjois-Pohjanmaa	10,2	10,3	9,8	-0,5
Kainuu	16,9	14,9	10,4	-4,5
Lappi	9,7	11,8	10,7	-1,2

Liitetaulukko 55. Työttömyysasteet koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2013 - 2015, 15-74-vuotiaat

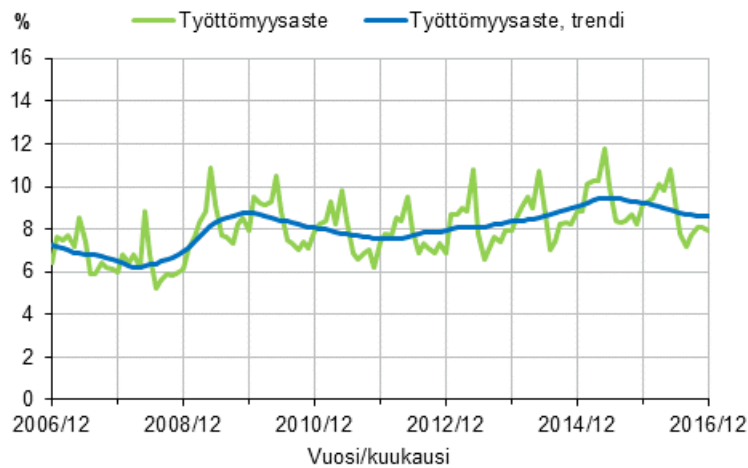
		Vuosi			Muutos
		2013	2014	2015	2014/2015
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Koulutusaste				
Sukupuolet yhteensä	Yhteensä	8,2	8,7	9,4	0,7
	Keskiasteen koulutus (3)	8,9	9,6	10,6	1,0
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	4,7	5,3	6,0	0,7
	- alin korkea-aste (5)	4,1	4,5	5,2	0,7
	- alempi korkeakouluaste (6)	5,4	6,3	6,8	0,5
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	4,4	4,9	5,7	0,8
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	15,9	15,9	16,2	0,3
Miehet	Yhteensä	8,8	9,3	9,9	0,5
	Keskiasteen koulutus (3)	9,4	10,1	10,8	0,8
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	5,1	5,8	6,5	0,6
	- alin korkea-aste (5)	5,1	4,7	5,8	1,1
	- alempi korkeakouluaste (6)	5,6	7,4	7,6	0,3
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	4,6	5,1	5,8	0,7
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	14,9	14,7	14,7	0,0
Naiset	Yhteensä	7,5	8,0	8,8	0,9
	Keskiasteen koulutus (3)	8,3	9,0	10,3	1,3
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	4,3	4,8	5,6	0,8
	- alin korkea-aste (5)	3,5	4,3	4,9	0,5
	- alempi korkeakouluaste (6)	5,2	5,3	6,1	0,7
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	4,2	4,6	5,6	1,0
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	17,5	18,0	18,9	0,9

Liitekuviot 2016, joulukuu

**Liitekuvio 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi
2006/12–2016/12, 15–64-vuotiaat**

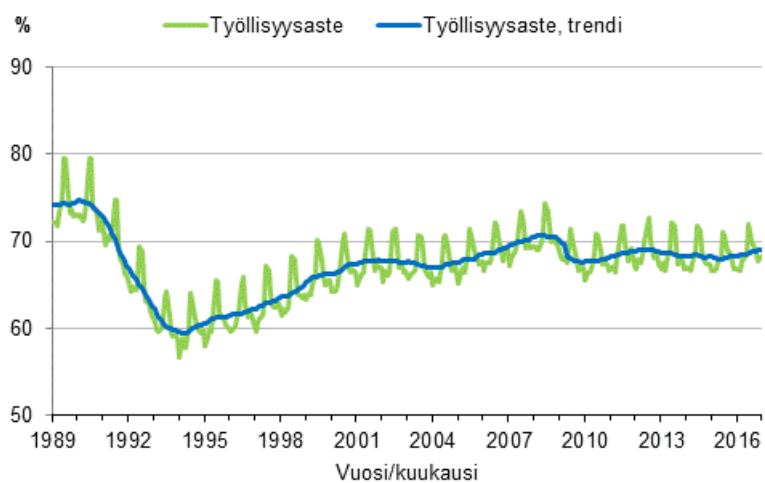

**Liitekuvio 2. Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi
2006/12–2016/12, 15–74-vuotiaat**

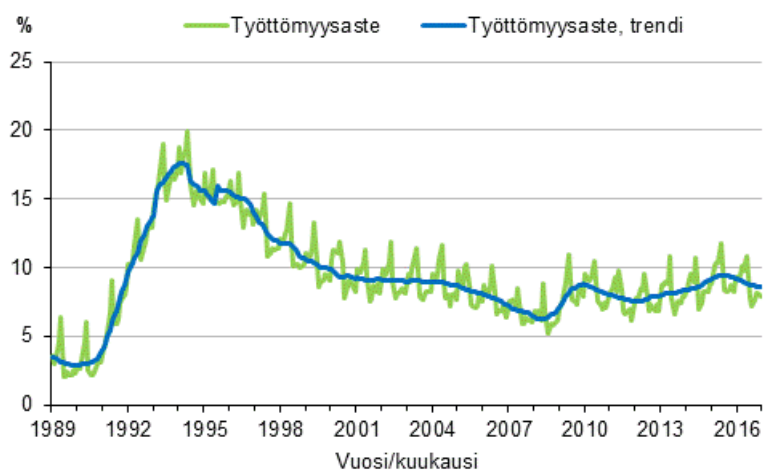

**Liitekuvio 3. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi
1989/01–2016/12, 15–64-vuotiaat**

**Liitekuvio 4. Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi
1989/01–2016/12, 15–74-vuotiaat**

Laatuseloste: Työvoimatutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–74-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Tutkimuksen tietosisältö perustuu EU:n asetukseen, ja tutkimuksen otokseen kuuluu joka kuukausi noin 12 000 henkilöä. Vastaajien antamien tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–74-vuotiaan väestön toiminnasta työmarkkinoilla yhden viikon aikana. Työmarkkina-aseman perusluokittelussa väestö jaetaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin. Näistä työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman.

Tutkimus antaa tuoreen ja kattavan kuvan työvoimasta ja työmarkkinoiden muutoksista. Julkisuudessa seurataan kuukausittain erityisesti työllisyyden ja työttömyyden muutoksia edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta. Kausitasoitettuja lukuja käytetään seurattaessa muutoksen trendiä. Tutkimus antaa tietoa myös työikäisistä henkilöistä, jotka eivät ole työssä tai työnhakijoina. Vuodesta 2003 alkaen on saatu osaotokselta tietoja myös kotitalouksien rakenteesta sekä kotitalouden kaikkien 15–74-vuotiaiden toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Työvoimatutkimuksen tietosisällöstä on kuvaus osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_tlu_001.html.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositulokset kertovat työllisyyden kausi- ja suhdannevaihteluista. Työvoimatutkimuksen aikasarjat taas kuvaavat työmarkkinoiden muutoksia pitkillä ajanjaksoilla. Vuosikeskiarvot kuvaavat työvoimaa eli työllisiä ja työttömiä sekä työvoiman ulkopuolella olevia esimerkiksi toimialan, ammatin, koulutuksen, iän, sukupuolen ja alueen mukaan ryhmiteltynä.

Tutkimuksen tuloksia käytetään muun muassa työvoimapolitiittisten ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa, päätösten teon tukena sekä erilaisten toimien työllisyysvaikutusten seurannassa. Tärkeitä tulosten käyttäjiä ovat ministeriöt, aluesuunnittelusta vastaavat elimet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt ja Euroopan unioni. Tilastokeskuksessa tietoja käytetään esimerkiksi kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Euroopan unionin tilastovirasto, Eurostat, ohjaa tutkimuksen sisältöä ja seuraa sen laatua. Eurostat tuottaa sille toimitetuista neljännesvuosiaineistoista omia rakenneindikaattoreitaan ja muita tilastoja.

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja määritelmät noudattavat YK:n kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia ja Euroopan unionin tilastotoimen asetuksia. Työvoimatutkimuksen nykyinen tietosisältö perustuu pääosin Euroopan unionin työvoimatutkimuksia koskeviin asetuksiin (577/98, 2257/2003 ja 430/2005). Euroopan unionin työvoimatutkimuksesta löytyy tarkempi kuvaus osoitteesta: [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Labour_market_and_Labour_force_survey_\(LFS\)_statistics](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Labour_market_and_Labour_force_survey_(LFS)_statistics). Vuodesta 1999 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä on tehty EU-maiden yhteinen ad hoc -lisätutkimus, jonka aihe vaihtelee vuosittain. Ad hoc -tutkimuksista tarkemmin osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2016-03-03_men_001.html

Käsitteitä:

- **Työllinen** on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin rahapalkkaa tai luontaiseta vastaan tai voittoa saadakseen tai on ollut tilapäisesti pois työstä. Tutkimusviikolla työstä pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on oma sairaus tai äitiys- tai isyysvapaa tai poissaolo on kestänyt alle 3 kk. Työlliset voivat olla palkansaajia, yrittäjiä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustavia.
- **Työtön** on henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa. Myös henkilö, joka on työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista kolmen kuukauden kuluessa, luetaan työttömäksi, jos hän voisi aloittaa työt kahden viikon sisällä.
- **Työvoimaan** kuuluvat kaikki ne, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.

- **Työvoiman ulkopuolella oleva väestö** koostuu henkilöistä, jotka tutkimusviikolla eivät olleet työllisiä tai työttömiä. Työvoiman ulkopuolella olevista voidaan käyttää myös nimitystä työvoimaan kuulumaton väestö. Muita työvoimatutkimuksen käsitteitä on selitetty osoitteessa:
<http://tilastokeskus.fi/til/tyti/kas.html>.

Työvoimatutkimuksessa käytettäviä luokituksia ovat Toimialaluokitus 2008 (TOL 2008, NACE Rev. 2), Ammattiluokitus 2010 (ISCO-08), Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 (Ammattiluokitus 2010 pohjalta) ja Koulutusluokitus 2011 (ISCED) sekä alueluokituksista suuralue, aluehallintovirasto (AVI), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä maakunta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työvoimatutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat 15–74-vuotiaat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös tilapäisesti ulkomailla (alle vuoden) oleskelevat sekä Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden (<http://www.vrk.fi/ulkomaalaisen-rekisterointi>).

Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa. Haastattelut tehdään kolmen kuukauden välein, paitsi neljäs haastattelu, joka tehdään kuuden kuukauden kuluttua kolmannelta haastattelusta. Ensimmäisen ja viimeisen haastattelun väli on 15 kuukautta. Joka kuukauden otokseen kuuluu noin 12 000 henkilöä, keskimäärin noin joka 300. henkilö perusjoukosta. Yhden tutkimuskuukauden otos koostuu viidestä rotaatioryhmästä, jotka ovat tulleet tutkimukseen mukaan eri aikoina. Otos vaihtuu asteittain siten, että kolmena peräkkäisenä kuukautena vastaamisvuorossa ovat eri henkilöt. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä vastaajista 3/5 on samoja. Peräkkäisten vuosien otosten päällekkäisyys on 2/5. Tietoja kerätään kaikilta vuoden viikoilta.

Suurimmassa osassa Euroopan maita työvoimatutkimuksen tiedonkeruu perustuu kotitalousotokseen, mikä tarkoittaa sitä, että haastatellaan samalla kertaa kaikki tiettyssä osoitteessa asuvat saman kotitalouden jäsenet. Suomen lisäksi vain Ruotsissa, Tanskassa ja Sveitsissä otos on henkilöperäinen, eli haastateltavana on vain otokseen poimittu kohdehenkilö. EU:n asetus kuitenkin edellyttää tietoja myös kotitaloudesta, ja Suomessa tämä on ratkaistu hyödyntämällä työvoimatutkimuksen paneeliominaisuutta. Viidennellä haastattelukerralla tehdään perushaastattelun lisäksi kotitaloushaastattelu, jossa selvitetään kohdehenkilön kotitalouden jäsenet sekä kotitalouteen kuuluvien 15–74-vuotiaiden toiminta työmarkkinoilla. Jotta aineisto kuvaisi koko väestöä, siihen on lisätty ylimääräisen otoksen avulla myös sellaisia kotitalouksia, joiden kaikki jäsenet ovat 75 vuotta täyttäneitä. Alle 15-vuotiaita lapsia ja yli 75-vuotiaita ei työvoimatutkimuksessa haastatella, vaan heille luodaan muutamia työmarkkina-asemaa kuvaavia tietoja keinotekoisesti.

Kotitalousaineiston avulla voidaan tarkastella esimerkiksi perheen yhteyttä työllisyyteen sekä molempien puolisoitten työmarkkina-asemaa yhdessä. Vuonna 2014 kotitalousaineistossa oli noin 52 000 henkilöä, jotka muodostivat 22 000 kotitaloutta. Työvoimatutkimuksen kotitalousosaa on kerätty nykymuotoisena vuodesta 2003, ja tiedot ovat julkaistavissa pääsääntöisesti vuodesta 2004 lähtien.

Tutkimuksen tietosisältö vaihtelee eri tutkimuskerroilla. Ensimmäisellä tutkimuskerralla kysytään tarkemmin joitakin perustietoja, joiden ennallaan pysyminen tarkistetaan seuraavilla tutkimuskerroilla. Viimeisellä eli viidennellä tutkimuskerralla tietosisältö on laajempi, kun mukana on kotitalousosa ja vuosittain eri aiheesta tehtävä ad hoc -osa sekä joitain lisäkysymyksiä päätyöhön liittyen.

Tilastokeskuksen haastattelijat keräävät tiedot tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla. Vuonna 2015 työvoimatutkimuksessa haastateltiin noin 103 000 henkilöä. Tutkimuksen vastausosuus oli keskimäärin 71 prosenttia.

Otoksesta saadut tulokset painotetaan vastaamaan koko 15–74-vuotiaasta väestöä. Vastauskadon vaikutuksia tuloksiin korjataan käyttämällä niin kutsuttua painojen kalibrointia, jossa painotuksella tuotetaan oikeat väestöjakaumat alueen, sukupuolen ja iän mukaan. Aputietona käytetään lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterin tietoja.

Työvoimatutkimuksen luvut, kuten kaikki otostutkimuksilla saadut luvut ovat niin kutsuttuja estimaatteja. **Estimaatti** on matemaattisella menettelyllä (estimoinnilla) otoshavaintoja käyttäen saatu arvio perusjoukon

ominaisuudesta. Esimerkiksi tietyn kuukauden julkaistu työttömien lukumäärä on tällaisella menettelyllä saatu Suomen 15–74-vuotiaiden työttömien lukumäärää koskeva arvio eli estimaatti.

Neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien keskiarvoja. Työpäivät ja tehdyt työtunnit estimoidaan kyseisen kuukauden kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Työpäivien ja tehtyjen työtuntien neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien summia.

Työvoimatutkimuksen työllisyys- ja työttömyysluvut vaihtelevat suhteellisen säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Työvoimatutkimuksesta julkaistaan myös niin kutsuttuja trendejä, joista on poistettu vuodesta toiseen samantyyppisenä toistuva vaihtelu. Pitkän aikavälin kehityksen suunta sekä suhdannevaihtelu ovat paremmin havaittavissa trendistä kuin tasoittamattomista kuukausiluvuista. Käytetystä menetelmästä johtuen trendin viimeisimmät luvut muuttuvat jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot liitetään mukaan aikasarjaan. Tämä trendien ennakkollinen luonne on syytä ottaa huomioon luvuista päätelmiä tehtäessä. Aikasarjojen trendikomponentit on laskettu kesäkuusta 2007 alkaen EU:n tilastoviraston Eurostatin suosittamalla Tramo/Seats -menetelmällä. Trendistä ja sen käytön rajoituksista on kerrottu tarkemmin osoitteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/men.html>.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työvoimatutkimuksen lukujen luotettavuuteen vaikuttavat vastauskato (ks. edellä), mittausvirheet sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu.

Mittausvirheitä syntyy muun muassa siitä, että kysymykset voidaan ymmärtää ja tulkita eri tavoilla, vastaaja ei muista tai ei halua kertoa joitain tietoja tai vastausten kirjaamisessa tapahtuu virheitä. Mittausvirheitä pyritään vähentämään kehittämällä ja testaamalla haastattelukysymyksiä, haastatteluohjeita, käyttöliittymää sekä kouluttamalla haastattelijoita.

Otannasta aiheutuvalla satunnaisvaihtelulla tarkoitetaan sitä, että eri otoksista lasketut luvut poikkeaisivat jonkin verran toisistaan. Arvioitaessa karkeasti otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun suuruutta erilaisissa tilanteissa on pääperiaatteena, että **lukuihin sisältyy sitä vähemmän otannasta aiheutuvaa epävarmuutta, 1) mitä suuremman otoksen pohjalta luvut on laskettu ja 2) mitä suurempaa väestöryhmää luvut kuvaavat**. Esimerkiksi neljännesvuotta koskevat luvut ovat tarkempia kuin samaa asiaa koskevat kuukausiluvut, koska neljännesvuositiedot on saatu haastattelemalla kolminkertainen määrä henkilöitä verrattuna kuukausitietoihin. Koko vuotta koskevat luvut ovat kaikkein tarkimpia. Jälkimmäinen periaate tarkoittaa sitä, että samankokoisella otoksella saadut työllisten ja työttömien lukumäärää koskevat luvut eli estimaatit ovat sitä tarkempia, mitä suurempaa osaryhmää ne koskevat. Tarkasteltavan osaryhmän pienentyessä otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun osuus kasvaa. Tämän vuoksi esimerkiksi työttömien lukumäärät eri ikäryhmissä tai eri alueilla eivät ole yhtä luotettavia kuin kaikkien työttömien lukumäärä.

Otannasta aiheutuvaa epätarkkuutta arvioidaan estimaatin **keskivirheen** avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat sekä otoksen koko että tarkastelun kohteena olevan ominaisuuden vaihtelu eli muuttujan varianssi. Keskivirheen avulla voidaan laskea estimaatin **luottamusväli**, jolla haettu perusjoukon arvo sijaitsee tietyllä todennäköisyydellä. Työvoimatutkimuksessa käytetty **95 prosentin luottamusväli on väli, jolla kiinnostuksen kohteena olevan ominaisuuden todellinen arvo sijaitsee 95 prosentin todennäköisyydellä**. Jos esimerkiksi tietyn kuukauden työttömien määrän estimaatti on 230 000 ja sen keskivirhe 7 700, on työttömien määrän 95 prosentin luottamusväli $230\,000 \pm 15\,100$ eli 214 900–245 100 henkeä. Estimaattiin lisättävä ja siitä vähennettävä osa saadaan kertomalla estimaatin keskivirhe 95 prosentin luottamusvälin kertoimella 1,96. Tämä osa kuvaa otannasta aiheutuvaa epävarmuutta ja sitä kutsutaan estimaatin **virhemarginaaliksi**.

Esimerkkejä työllisten ja työttömien lukumäärän tarkkuudesta osaryhmän koon mukaan

Satunnaisvaihtelun suuruusluokan havainnollistamiseksi esitetään seuraavissa taulukoissa 1–3 esimerkkejä erikokoisista työllisten ja työttömien lukumäärän estimaateista, niiden virhemarginaaleista ja muista luotettavuuden tunnusluvuista. Esimerkeissä esitetty satunnaisvaihtelun suuruusluokka on karkea arvio satunnaisvaihtelun ylärajasta, kun tarkastelun kohteena on **vastaavankokoinen työllisten tai työttömien lukumäärän estimaatti sukupuolen, iän tai alueen mukaan**. Esimerkiksi vastaavankokoisissa toimialan

mukaisissa osaryhmissä virhemarginaalit ovat suurempia. Taulukon 1 esimerkit koskevat kuukausiestimaatteja. Taulukoissa 2–3 on vastaavat tiedot neljännesvuosi- ja vuosiestimaattien osalta.

Taulukko 1. Esimerkkejä eri kokoluokan kuukausiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Kuukausi- estimaatti	Kuukausiestimaatin virhemarginaalit (95 %:n luottamusväli)	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 27 800	14 200	0,6
	1 200 000	± 21 000	10 700	0,9
	600 000	± 15 300	7 800	1,3
	300 000	± 11 600	5 900	2,0
	100 000	± 6 700	3 400	3,4
	50 000	± 4 700	2 400	4,8
	10 000	± 2 900	1 500	15,0
Työttömät	230 000	± 15 100	7 700	3,3
	120 000	± 11 800	6 000	5,0
	90 000	± 10 800	5 500	6,1
	60 000	± 9 000	4 600	7,7
	30 000	± 6 900	3 500	11,7
	20 000	± 5 100	2 600	13,0
	10 000	± 3 700	1 900	19,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukosta 1 voidaan esimerkiksi nähdä, että jos osaryhmän työllisten kuukausiestimaatti on noin 300 000 henkeä, sijoittuu perusjoukon todellinen työllisten lukumäärä 95 prosentin todennäköisyydellä välille 300 000 ± 11 600 henkeä. Tämä luottamusvälin koko suhteessa estimaatin kokoon on selvästi suurempi kuin vastaava osuus taulukon ylimmän rivin suuren estimaatin kohdalla. 300 000 henkeä pienempien estimaattien luottamusvälit ovat suhteellisesti vielä suurempia.

Taulukoiden 1–3 tietojen keskinäinen vertailu havainnollistaa myös sitä, että vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kuukausitietoja tarkempia. Edellä tarkasteltua 300 000 hengen työllisten estimaattia vastaavan neljännesvuosiestimaatin 95 prosentin luottamusväli, 300 000 ± 6 700, henkeä (taulukko 2) on kuukausiestimaatin luottamusväliä selvästi pienempi. Vuosiestimaatit ovat vielä neljännesvuosiestimaatteja tarkempia (taulukko 3). Tämä tarkkuuden ero ei ole kuitenkaan yhtä suuri kuin vastaava ero kuukausi- ja neljännesvuositietojen välillä.

Taulukko 2. Esimerkkejä eri kokoluokan neljännesvuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Neljännes- vuosiestimaatti	Neljännes- vuosiestimaatin virhemarginaalit (95 %:n luottamusväli)	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 16 100	8 200	0,3
	1 200 000	± 12 500	6 400	0,5
	600 000	± 8 800	4 500	0,8
	300 000	± 6 700	3 400	1,1
	100 000	± 4 700	2 400	2,4
	50 000	± 3 900	2 000	4,0
	10 000	± 2 000	1 000	10,0
Työttömät	230 000	± 8 800	4 500	2,0
	120 000	± 6 900	3 500	2,9
	90 000	± 6 100	3 100	3,4
	60 000	± 5 100	2 600	4,3
	30 000	± 3 500	1 800	6,0
	20 000	± 3 100	1 600	8,0
	10 000	± 2 400	1 200	12,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukko 3. Esimerkkejä eri kokoluokan vuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Vuosi- estimaatti	Vuosiestimaatin virhemarginaalit (95 %:n luottamusväli)	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 15 700	8 000	0,3
	1 200 000	± 11 400	5 800	0,5
	600 000	± 7 800	4 000	0,7
	300 000	± 6 100	3 100	1,0
	100 000	± 3 300	1 700	1,7
	50 000	± 2 500	1 300	2,6
	10 000	± 800	400	4,0
Työttömät	230 000	± 7 100	3 600	1,6
	120 000	± 5 700	2 900	2,4
	90 000	± 4 500	2 300	2,6
	60 000	± 3 500	1 800	3,0
	30 000	± 2 400	1 200	4,0
	20 000	± 2 000	1 000	5,0
	10 000	± 1 600	800	8,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Estimoinnin luotettavuuden tilastotieteellinen kuvaus

Työvoimatutkimuksen estimointimenetelmä perustuu painojen kalibrointiin, jossa alkuperäisiä otosasetelmasta laskettuja otospainoja muokataan regressiomallin avulla siten, että halutut väestöjakaumat saadaan oikeiksi.

Estimaattien tarkkuutta arvioidaan niiden keskivirheen avulla. **Keskivirhe** (otosvarianssin neliöjuuri) ilmaisee sen, kuinka tiiviisti havainnoista estimoitu parametrin arvo on keskittynyt mitattavan perusjoukon parametrin ympärille. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otosasetelma, havaintojen lukumäärä tarkasteltavassa kokonais- tai osajoukossa, tutkimusmuuttujan jakaumasta aiheutuva vaihtelu sekä laskentakaavan ominaisuudet.

Keskivirheestä johdettavia havaintojen luotettavuuden tunnuslukuja ovat luottamusvälit ja suhteellinen keskivirhe. **Luottamusväli** kuvaa sitä, kuinka laajalla alueella perusjoukon todellinen parametrin arvo on suhteessa otoksesta laskettuun estimaattiin. Luottamusväliä laskettaessa kiinnitetään haluttu riskitaso. Työvoimatutkimuksessa käytetty 5 prosentin riskitaso tarkoittaa sitä, että jos otosten ottamista toistettaisiin, parametrin todellinen arvo osuisi 95 tapauksessa sadasta luottamusvälin sisään ja jäisi 5 tapauksessa sadasta sen ulkopuolelle.

Suhteellinen keskivirhe (variaatiokerroin) on keskivirheen prosenttiosuus estimaatista. Keskivirheen suhteuttaminen estimaatin kokoon poistaa muuttujan mittakaavasta aiheutuvan vaikutuksen. Tämän ansiosta eri muuttujien suhteellisen keskivirheen arvoja tai saman muuttujan keskivirheen arvoja eri osajoukoissa on helppo verrata keskenään.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedoille käytetään keskivirheen estimaattorina yleistetyn regressioestimaattorin (GREG) varianssiestimaattoria. Vuosiestimaattien tilastolliseen tarkkuuteen ja sen arviointiin vaikuttaa se, että työvoimatutkimuksen otos vaihtuu vuoden kuluessa asteittain. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä 60 prosenttia haastateltavista on samoja. Vuoden aikana 90 prosenttia haastatteluista koskee henkilöitä, joita on haastateltu vähintään kaksi kertaa. Samojen henkilöiden vuoden aikana eri haastatteluissa antamat vastaukset korreloivat keskenään, jos henkilön työmarkkina-asema ei muutu haastattelukertojen välillä. Tämän vastausten keskinäisen riippuvuuden huomioon ottamiseksi käytetään työvoimatutkimuksessa vuosiestimaattien keskivirheiden arviointiin 1-asteisen ryväotannan approksimaatiota, jossa useamman kerran vuoden aikana haastatelluille lasketaan rypään sisäinen varianssi. Rypäät muodostetaan haastateltavan henkilön perusteella. Rypään sisäinen varianssi on nolla, mikäli haastateltavan työmarkkina-asema ei muutu vuoden aikana eri haastattelukertojen välillä.

Esimerkiksi työttömien 230 000 hengen vuosiestimaatin keskivirheeksi saadaan käytetyllä menetelmällä 3 600 henkeä ja luottamusväliksi $230\,000 \pm 7\,100$ henkeä. Jos vuosiestimaatin pohjana olevat haastattelut olisivat koskeneet kaikki eri henkilöitä, olisi työttömien vuosiestimaatin keskivirhe ollut 2 300 ja luottamusväli $230\,000 \pm 4\,500$ henkeä. Samojen henkilöiden haastatteleminen uudelleen eri vuosineljänneksillä selittää sen, että työvoimatutkimuksen vuositietojen ja neljännesvuositietojen tarkkuuden ero ei ole niin suuri kuin tehtyjen haastattelujen lukumäärän perusteella voisi olettaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimatutkimuksen tuloksia julkaistaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Neljännesvuosi- ja vuositulokset ovat kuukausitulosten keskiarvoja eli ne kuvaavat tilannetta ko. tutkimusjakson ”keskimääräisellä” viikolla. Työpanosta koskevat tiedot ovat jaksojen tulosten summia. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia. Ainoastaan kausitasoitus muuttaa hieman viimeisimpiä kausitasoitettuja kuukausituloksia. Kuukausitiedot julkaistaan noin kolmen viikon kuluttua tutkimuskuukauden päättymisestä. Neljännesvuositiedot julkaistaan samanaikaisesti kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden tietojen kanssa. Neljännesvuositiedot ovat tilastollisesti kuukausitietoja luotettavampia ja sisältävät yksityiskohtaisempia tietoja, muun muassa työllisyys- ja työpanostiedot toimialoitain sekä tarkempia alueittaisia tietoja. Yksityiskohtaisimmat tulokset julkaistaan vuositilastossa. EU:n tilastovirastolle, Eurostatille, toimitetaan neljännesvuosittain aineisto, josta laaditaan EU:n jäsenmaita koskevia tilastoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työvoimatutkimuksen tulokset julkaistaan Suomen virallisen tilaston Työmarkkinat -sarjassa. Keskeisimmät kuukausi- ja neljännesvuosi- ja vuositulokset julkistetaan määräpäivinä Internetissä työvoimatutkimuksen kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyovoimatutkimus>. Kotisivun linkeistä löytyvät muun muassa tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät sekä työvoimatutkimuksen maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin). Tietoja on saatavissa internetin kautta myös Tilastokeskuksen maksullisesta aikasarjatietokannasta (ASTIKA). Eurostat julkaisee työvoimatutkimuksen neljännesvuosi- ja vuositietoja omilla internet-sivuillaan.

Työvoimatilaston vuosijulkaisu sisältää katsauksen kuluneeseen tilastovuoteen, keskeisten käsitteiden määritelmät, käytettyjen luokitusten kuvaukset, aikasarja- ja vuositaulukoita sekä tämän työvoimatutkimuksen laatuselosteen. Työvoimatutkimuksen tietoja julkaistaan lisäksi säännöllisesti Suomen tilastollisessa vuosikirjassa sekä Tilastokatsauksessa. Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella työvoimatutkimuksen tietopalvelusta.

Työvoimatutkimuksen tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttöluopapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten. EU-työvoimatutkimusta varten muokatut aineistot toimitetaan EU:n tilastovirastolle ilman tunnistetietoja. Työvoimatutkimuksen tiedot suojataan Tilastokeskuksen tietosuojajohtajassa määritellyn suojausluokan mukaan. Rekisteriseloste on nähtävissä osoitteessa: http://www.stat.fi/meta/rekisteriselosteet/rekisteriseloste_tyovoimatutkimus.html.

Tietopalvelu tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi ja puh. 029 551 1000.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuukausittainen työvoimatutkimus, aluksi nimellä työvoimatiedustelu, on ollut käynnissä vuodesta 1959 alkaen. Tänä aikana sen tietosisältöä, tiedonkeruutapoja ja menetelmiä on kehitetty useaan otteeseen. Keskeisimmistä tiedoista on vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 1989 asti.

Alkuun tietosisällöltään melko suppean tutkimuksen tiedot kerättiin postikyselynä. Vuonna 1976 tietosisältö laajeni ja menetelmää uudistettiin. Vuosina 1977–1993 tutkimus koostui kuukausitiedustelusta sekä sitä täydentävästä erillisestä puhelimitse tehdystä vuosihaastattelusta. Kuukausitiedustelun tiedonkeruu muutettiin vuonna 1983 postikyselystä puhelinhaastatteluksi, minkä ansiosta vastauskato pieneni noin 30 prosentista 4 prosenttiin.

Suomen liityttyä Euroopan unioniin työvoimatutkimus harmonisoitiin Euroopan unionin yhteiseen työvoimatutkimukseen. Aluksi vuosina 1995–1998 EU-työvoimatutkimuksen tiedot kerättiin erillisenä haastattelututkimuksena keväisin maaliskuu–toukokuussa. Kuukausitutkimus uudistettiin asteittain vastaamaan EU-työvoimatutkimusta. Vuonna 1997 kuukausitutkimuksen sisältö laajentui, tiedonkeruu muuttui tietokoneavusteiseksi puhelinhaastatteluksi (CATI) sekä käsitteet ja määritelmät yhdenmukaistettiin vastaamaan entistä paremmin Euroopan unionin ja YK:n työjärjestön ILO:n ohjeita ja suosituksia. Työttömän määritelmää tarkistettiin vielä toukokuussa 1998 ja julkaistut aikasarjat korjattiin vuodesta 1989 alkaen taannehtivasti uudistettujen määritelmien mukaisiksi.

Huhtikuussa 1999 työvoimatutkimuksen tietosisältö laajeni edelleen, kun kuukausitutkimus ja EU-työvoimatutkimus yhdistyivät yhdeksi jatkuvaksi työvoimatutkimukseksi. Vuoden 2000 alusta siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon, kun aiemmin kunkin kuukauden tiedot kerättiin yhdeltä tutkimusviikolta. Jatkuvaan tutkimusviikkoon siirtyminen vaikutti työpäivä- ja työtuntitietoihin, minkä vuoksi ne eivät ole vuodesta 2000 eteenpäin täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin. Vuodesta 2003 alkaen tutkimuksen tietosisältö laajeni osaotokselta kerättävällä kotitalousosalla. Vuonna 2008 otettiin käyttöön uusi tiedonkeruulomake: tutkimuksen tietosisältö muuttui hieman ja osa tiedoista siirryttiin keräämään osaotokselta, jolta kerättyjä tietoja käytetään vain vuositietoina.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Työvoimatutkimuksen lisäksi työmarkkinoihin liittyviä Tilastokeskuksen tilastoja ovat avointen työpaikkojen tilasto, työolotutkimus, työtaistelutilasto, työtapaturmatilasto sekä työssäkäyntitilasto.

Näistä työssäkäyntitilasto tuottaa tietoja väestön toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Sen tiedot poikkeavat tiedonkeruutavasta sekä työllisten ja työttömien määrittelystä johtuen jonkin verran työvoimatutkimuksen tiedoista. Työssäkäyntitilasto on eri viranomaisten rekisteritietoihin pohjautuva kokonaisaineisto. Työssäkäyntitilaston tiedot henkilön toiminnasta koskevat pääosin vuoden viimeistä viikkoa. Tilaston tiedot työttömyydestä perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tilaston valmistuminen kestää runsaan 1 1/2 vuotta, ennakkotietojen valmistuminen noin vuoden. Koska työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, tarjoaa se työvoimatutkimusta paremmin aluetietoja (myös kuntakohtaisia) sekä tietoja pienistä väestöryhmistä, esimerkiksi pienistä toimialoista ja ammattialoista. Hallinnollisiin rekistereihin perustuvan työssäkäyntitilaston käsitteet eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Työvoimatutkimuksen tietoja käytetään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidossa. Muun muassa tämän vuoksi työvoimatutkimuksen keskeisten käsitteiden, kuten väestö, työllisyys ja työtunnit, määrittelemisessä noudatetaan mahdollisimman pitkälle kansantalouden tilinpidon suosituksia (YK:n System of National Accounts, SNA ja European System of Accounts, ESA). Työvoimatutkimuksessa julkisen sektorin määrittely poikkeaa jonkin verran kansantalouden tilinpidon sektoriluokittelusta. Asevelvolliset luokitellaan kansantalouden tilinpidossa ILO:n suosituksen mukaan työllisiksi, kun taas työvoimatutkimuksessa asevelvolliset ovat työvoiman ulkopuolella.

Euroopan unionin tilastoviraston, Eurostatin, julkaisemat Suomen työvoimatutkimuksen tulokset eroavat Suomessa julkaistuista siten, että asevelvolliset eivät ole lainkaan mukana Eurostatin tiedoissa. Useimmissa EU-maissa asevelvolliset eivät kuulu työvoimatutkimuksen kohdejoukkoon eli yksityisissä kotitalouksissa asuvaan väestöön. Tämä aiheuttaa eroja etenkin 15–24-vuotiaita koskeviin tuloksiin. Suomen julkaisemissa luvuissa asevelvollisuutta suorittavat ovat mukana työvoiman ulkopuolisessa väestössä. Joissain tapauksissa eroja voi tulla siitä, että Eurostatin luvuissa on mukana koko yksityisissä kotitalouksissa asuva väestö iästä riippumatta ja Suomessa 15–74-vuotias väestö.

Myös työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tietoja työttömistä työnhakijoista. Työ- ja elinkeinoministeriön tiedot perustuvat rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon, joka kuvaa kuukauden viimeistä arkipäivää. Työnvälitystilaston työttömyyden määrittely perustuu lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin, minkä vuoksi tilastotiedot eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia. Työnvälitystilastossa työttömältä ei edellytetä yhtä aktiivista työnhakua kuin työvoimatutkimuksessa. Myös opiskelijoiden hyväksymisessä työttömiksi on eroja. Tietoja tilastojen välisistä eroista on selitetty tarkemmin osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2016-08-23_men_001.html.

Lisätietoja

Pertti Taskinen 029 551 2690

Joanna Viinikka 029 551 3796

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työvoimatutkimus 2016, joulukuu. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-7830 (pdf)